

ARBEIDSPROGRAM FOR NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS (NOA) 2017 – 2018

NOAs formål (vedtektenes § 1)

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus vil arbeide for å verne naturen og sikre livsmiljøer slik at menneskelig virksomhet ikke overskrider tålegrenser i naturen.

Naturvernforbundet vil arbeide for et samfunn der menneskene lever i harmoni med naturen. Dette er et samfunn hvor livsgrunnlaget og livsmangfoldet er sikret for framtidige generasjoner, og hvor naturens egenverdi legges til grunn for arbeidet med å øke menneskers respekt for og kjærlighet til liv og landskap.

Situasjonsbeskrivelse

NOA er ledende i bevaring av Markas natur- og opplevelsesverdier, og på bærekraftig skogbruk. Vi har levert svært godt på områdevern, både i Marka og i kulturlandskapet. Vår innsats for bevaring av de siste eventyrskogene har stor betydning i Markasaken. Aktiviteten på Frønsvollen blir høyt verdsatt av de besøkende.

En fellesnevner for mye av NOAs aktivitet er *arealforvaltning*. Den største og mest akutte trusselen mot norsk natur er vår arealbruk og – forvaltning. Derfor er det viktig å fortsette fokuset på arealbruken og konsekvensene for det biologiske mangfoldet i hele vårt arbeidsområde; i byene og tettstedene, i kulturlandskapet, ved fjorden og i Marka.

Et annet viktig trekk i situasjonen er et økt fokus på *bruk* av naturen framfor bevaring; naturen som ressurs mer enn som en livsnødvendighet og forutsetning for menneskelig liv. Presset på naturen i vårt distrikt er meget stort, særlig i byggesonen, men også på nærområdene i Marka. Skogbrukets omforming av gammelskogen til granåkre og industrialiseringen av landbruket er en hovedårsak til at mange arter er kommet på rødlistene. Det trengs stemmer som tydelig taler naturens sak generelt og i konkrete saker.

NOA har nå lokallag i hele Oslo. I Akershus er antallet lokallag stabilt, og det gjøres en formidabel innsats på mange lokale saker. Flere arbeidsgrupper hjelper NOA å syns innen sine fagfelt. Medlemstallet er økende, på nyåret 2017 passerte vi 8.000 medlemmer. NOAs sekretariat består av 6 personer med til sammen ca 3,2 årsverk, hvorav 40 % på prosjekter. Det nedlegges et meget stort frivillig arbeid i tillegg til sekretariatets innsats.

Utfordringer

Den store veksten i folketallet medfører et betydelig press på natur, friluftsområder og dyrka jord. Denne utfordringen krever nytenkning og vilje til politisk styring. NOAs rolle er å synliggjøre de verdiene vi vil beskytte, bidra til konstruktive løsninger, men også å kjempe mot tiltak som ødelegger kommende generasjoners muligheter.

Vår høye levestandard har miljømessige skyggesider i form av stort forbruk, massiv transportinnsats, sløsing og en bruk- og kastmentalitet som ikke er bærekraftig. NOAs rolle er å se areal og transport i sammenheng, og bidra med gode løsninger på utvalgte felter.

Også innen friluftslivet sees trender som er lite bærekraftige. Alle typer bruk trumfer behovet for bevaring, og naturen ansees i større grad som en ressurs for mennesket, uten egenverdi. Ivaretagelse og utvikling av en bærekraftig fritid kan virke som luksusproblem, men forbruket i fritidssektoren er en betydelig miljøutfordring.

Organisatorisk er det en utfordring å rekruttere flere aktive, både til fylkeslagets aktiviteter og til verv i lokallagene. En større synliggjøring av NOAs innsats og innfallsvinkler er nødvendig, både for rekruttering og for politisk gjennomslag for våre saker. Arbeidet for å styrke økonomien må videreføres. Mulig etablering av kontor og informasjonsbase på Søndre Sandås åpner muligheter for å møte flere av disse organisatoriske utfordringene.

Våre saker:

Lokalt naturvern i Oslo og Akershus, Marka, byen og tettstedene («stor-Oslo») og fjorden

- Videreføre det gode arbeidet som er utført i Markasaken, med et særlig fokus på å sikre de siste gammelskogene/eventyrskogene og ny forskrift for skogbruket i Marka
- Gripe fatt i biologiske og opplevelsesmessige verdier i kulturlandskapet og på øyene i indre Oslofjord
- Styrke arbeidet med grønne verdier, areal og samferdsel i byen, i tettstedene og i regionen som helhet.
- Støtte og hjelpe lokallagene med de sakene NOA har kompetanse på, og være behjelpelig med å finne andre ressursmiljøer der vi kommer til kort.
- Vis fram de verdiene NOA arbeider for, og hvorfor vi gjør det

Konkrete arbeidsoppgaver i perioden:

Systematisk arbeid for vern av Marka

- Arbeide for en systematisk registrering av biologisk mangfold og opplevelsesverdier i Marka
- Arbeide for vern av de siste gammelskogene og eventyrskogene i Marka, og for opprettelse av nasjonalpark i Østmarka, landskapsvernområde i Lillomarka og i Nordmarka/Krokskogen.
- Stanse hogst i verdifulle skogsområder i Marka og dokumentere brudd på lovverk og miljøstandard
- Arbeide aktivt for revisjon av Markaforskriften, slik at denne harmonerer med Markalovens formålsparagraf
- Aktivt påvirke mål, retningslinjer og flerbruksplan for Oslos kommuneskoger.

Kulturlandskap

- Intensivere arbeidet for vern av Tanumplatået
- Igangsette skjøtsel av utvalgte slåtteeenger i NOAs arbeidsområde

Forsvarlig arealforvaltning, inkludert transport- og byutvikling

- I samarbeid med lokallag og Naturvernforbundet sentralt gi konkrete innspill til overordnede areal- og samferdselsplaner i Oslo og Akershus.
- Sette fokus på biologisk mangfold, kulturlandskap/dyrket jord og grønne lunger som viktige prioriteringer i arealbruken, og på utvikling av grønn bokvalitet i de konsentrerte stasjonsbyene som er under utvikling.
- Gjennomføre NOAs el-sykkelprosjekt, ved å gjennomføre prøvesyklingsaktivitet i minst seks bedrifter/etater.

Naturglede og naturkunnskap; Utadrettet virksomhet

- Videreføre og styrke informasjonsaktiviteten på Frønsvollen
- Gjennomføre minst tre «Onsdagsfora» på Litteraturhuset
- Gjennomføre minst fem «Sidesprang» i Marka
- Bistå lokallag med å gjennomføre aktiviteter som setter fokus på å redusere forbruk gjennom gjenbruk og reparasjon.
- Videreføre satsing på familieaktiviteter i helgene
- Gi ut Markakalenderen
- Utvikle NOAs syn på våre arbeidsområder

Organisasjonsutvikling:

- Øke medlemsaktiviteten i form av skoloring og aktiviteter
- Rekruttere flere aktive naturvernere, og søke etablering av et yngre miljø innen foreningen
- Styrke og koordinere informasjonsarbeidet i ulike kanaler
- Ferdigstille NOAs bildearkiv
- Organisering av arbeidet med større saker gjennom konkrete, avgrensede prosjekter, drevet fram av mindre grupper av frivillige eller i mer permanente fag-utvalg
- Søke å prosjektfinansiere avgrensede arbeidsoppgaver og enkeltsaker
- Tydeliggjøre de servicefunksjoner NOA kan være behjelpelige med overfor lokallag og aktive.
- Skape en oversikt over ressurspersoner/nettverk som en del av NOAs servicefunksjon.

Sekretariat

- Etablere Markaporten Søndre Sandås i samarbeid med Oslo kommune, herunder
 - etablere et nytt NOA-kontor,
 - starte arbeidet med å realisere et nytt møtelokale for NOA, Markaorganisasjonene og lokale organisasjoner,
 - realisere visjonen om en grønn adkomst fra T-banen til Marka, der NOA og andre Markaorganisasjoner kan drive informasjonsvirksomhet.
- Søke å gjøre prosjektstillingene mer permanente gjennom å søke større og mer varige prosjekter, slik at de ansatte kan føle større trygghet i arbeidet.
- Skaffe en sikker arkivering av NOAs historie, i påvente av mer plass i Statsarkivet

Kapasitet til saker som kommer opp

Uavhengig av NOAs prioriteringer, kommer det alltid opp en rekke saker som er viktige for oss og våre prioriteringer, saker som må prioriteres selv om de ikke står i noe arbeidsprogram. NOA skal hele tiden vurdere innkomne saker og deres viktighet for de målene vi setter oss, og gripe fatt i saker som påvirker vår kjernevirksomhet.

ARBEIDSOPPGAVE	Aktiv	Løpende	Prosjekt
Marka			
Systematisk registrering av Markas verdier	X		X
Vern av de siste gammelskogene og eventyrskogene i Marka	X	X	
Opprettelse av nasjonalpark i Østmarka, landskapsvernområde i Lillomarka og i Nordmarka/Krokskogen.	X		
Stanse hogst i verdifulle skogsområder i Marka	X	X	X
Arbeide aktivt for revisjon av Markaforskriften, slik at denne harmonerer med Markalovens formålsparagraf		X	
Aktivt påvirke mål, retningslinjer og flerbruksplan for Oslos kommuneskoger.	X		
Kulturlandskap			
Intensivere arbeidet for vern av Tanumplåtået	X		X
Skjøtsel av utvalgte slåtteeenger i NOAs arbeidsområde		X	
Areal, transport, byutvikling			
Innspill til overordnede areal- og samferdselsplaner		X	
Fokus på grønne verdier i byutviklingen		X	
NOAs el-sykkelprosjekt			X
Naturglede og naturkunnskap; Utadrettet virksomhet			
Informasjonsaktiviteten på Frønsvollen		X	
«Onsdagsfora»		X	
«Sidesprang» i Marka		X	
Markakalenderen		X	
Utvikle NOAs syn på våre arbeidsområder ¹	X		X
Bistå lokallag med å gjennomføre aktiviteter for redusert forbruk gjennom gjenbruk og reparasjon	X		X
Videreføre familiesatsing med søndagsfamilieturer		X	
Organisasjonsutvikling:			
Øke medlemsaktiviteten i form av skolering og aktiviteter ¹		X	X
Rekruttering		X	
Styrke og koordinere informasjonsarbeidet	X	X	
NOAs bildearkiv ¹		X	X
Organisering av større saker som prosjekter		X	
Prosjektfinansiere arbeidsoppgaver og enkeltsaker		X	
Servicefunksjoner overfor lokallag og aktive.		X	
Oversikt over ressurspersoner/nettverk		X	
Sekretariat			
Markaporten Søndre Sandås			X
Gjøre prosjektstillingene mer permanente		X	